

Me Kolose Yai Leta Paulo Wayahina

Buki Taina Wayahina

Buki taina a tau ginuma vivane Paulo. Ka leta taina omo tau ekalesia imamaei meagai Kolose nihenina. Eha aitam tuta Paulo meagai-nana ta-nau-vi-tau. Tau ekalesia-naia Vaneana Ahi-ahina inononi mani onoto ana wava Epapirasi wayahina. Ka tutana Paulo leta taina ginumi, Epapirasi nui imamaei manua yohona nihenina (Pile 23; Kol 4:3).

Ka tau viwavenena vitupu iomo, imamaei Kolose, ka Paulo vaneana nononi. Ka yai viwavenena bwagona wayahina, tau ekalesia yai vitumahana ivi-goyogoyoi. Wayahina, leta taina nihenina Paulo ya nuanua me Kolose yai vitumahana na-vo-vi-tunuhi. Paulo ya pai mini ananina Iesu Tau Ito-yavuha ana heta nihenina ito-yavuha kavaniahei, kate mani viwavenena eta-naoeke Iesu kani-tawanei.

Pai Vi-putu

¹ Yauke Paulo, Tau Ito-yavuha Iesu ya tau hae ananina aitam iuna Yaubada ya nuanua deina. Ka Timoti vaneika Iesu nihenina itoai ama inua leta taina aginumi. ² Ka itomi me Kolose yami leta taina omomo wayahimia. Itomi vavaneiai Tau Ito-yavuha nihenina, ka taumi ahihimiata,

ka kadu yami vitumahana eha vitupu. Yama nu-anua am-venena awawaehina kadu nua gomago-manina Amaka Yaubada wayahina uvaniahei.

Nau-kaiwa Kadu Viana

³ Avi tuta aviama wayahimi, tuta habuhabuna wayahina Yaubada yaka Kauvea Iesu Tau Ito-yavuha Amana anau-kaiwei.✧ ⁴ Iuna yami vitumahana Tau Ito-yavuha Iesu wayahina avaha anononi. Kadu anononi tau ekalesia habuhabui udewa-vidovidohei. ⁵ Ka yami vitumahana kadu yami dewa-vidovidoha ainua ivin'-omo yami nua-vaniaha wayahina. Ka Yaubada nua-vaniaha-nana totohi wahuma wayahimi, e tenoke potapotami. Ka tutana Yaubada yana vona tunutunuhina unononi Vaneana Ahiahina nihenina, nua-vaniaha-nana uvaniahei.✧ ⁶ Ka Vaneana Ahiahina avaha omo wayahimia unononi. Ka tanopi taina habuhabuna wayahina Vaneana Ahiahina natanata, ka avaha uana kadudueyei tomotau yawai nihenina. Ka auyewa naona unononi wayahina a itoava tuta ataina wayahina Vaneana Ahiahina kadu paipaisewa nihenimia deinake. Ka auyewa naona wayahina am-venena awawaehina Yaubada wayahina unua-hau, kadu vonaia tunutunuhina habuhabuna am-venena awawaehina wayahina uanamane-yehai. ⁷ Ka ama niai ana wava Epapirasi ya nau-wahe wayahina Vaneana Ahiahina unononi. Tauna adewa-vidovidohei, ka tauna nui apaipaisewa Yaubada wayahina. Ka tauna ya nau-wahe Tau Ito-yavuha wayahina tunuhina. Yauke, Paulo,

✧ **1:3:** Epe 1:15-16. ✧ **1:5:** Epe 1:13; 1Pi 1:4.

yau nuanua anau-waheyemi, kate eha au pata. Wayahina, Epapirasi vi-tau nau-seana wayahiu.✧
 8 Ka tauna kadu vaneami mataedai, vivane dewa-vidovidoha Nuana Ahihinata wayahina uvaniahei, ka kadu udewa-vidovidohemi aitamoata deina.

9 Wayahina, auyewa naona vaneami anononi wayahina avi-putu aviama wayahimi, ka aviama a itoava tuta ataina wayahina. Ka avi tuta aviama wayahimi, Yaubada aviamei tauna ya nuanua an' anamana na-nau-vi-anaimi. Ka nua-uyana omomo Nuana Ahihinata wayahina, ka tauna na-ivaitemi unua-hau.✧ 10 Dewaia wayahina aviama iuna yama nuanua dewa aitamoata aitamoata yawaimi nihenina Kauvea ivo-vi-dewa-haiawi, ka tauna ya nuanua wayahimi dewa ahiahina udedewei, kadu Yaubada un'-anamanei, e anamanana natanata. 11 Ka yau nuanua itomi yami bagibagi na-omo tauna ya bagibagi wayahina kadu didigana wayahina. Ka munia, itomi ami pata tuta mamanaina wayahina utoha-vi-anaimi, kadu ami pata nua gomagomanina wayahina upotapota,✧ 12 kadu yami dewa-haiawa nui Amaka una-nau-kaiwei. Vona ahiahina, tauna vo-vi-aiaiemi ami pata ya pai veimea una-nui, ka pai veimeana maheta a pai veimea, ka mani tau ekalesia nui yana gabu un'-epei.✧ 13 Ka Amaka avaha Satana ya pai veimea novanovana a bagibagi wayahina ito-yavuhika, kadu avaha omaneka Natuna ya pai veimea nihenina, ka

✧ 1:7: Kol 4:12; Pile 23. ✧ 1:9: Epe 1:16-17. ✧ 1:11: Epe 1:19; 3:16. ✧ 1:12: Epe 1:11, 18.

Yaubada tauna Natuna dewa-vidovidohei.✠
 14 Ka kadu Tau Ito-yavuha yaka dewa goyona
 a dewa-yaiyai wayahia ito-yavuhika, e nua-piaha
 dewaia goyogoyoi wayahia kavaniahei.✠

15 Eha aka pata Yaubada kata-dueye, kate Iesu
 tauna Amana viwaveneka. Ka Iesu mai-tupuina
 Yaubada ya vevewana habuhabuna wayahina,
 ka tauna unu-tauna, ka tauna dewa habuhabuna
 veimeyei.✠ 16 Dewa habuhabuna ivin'-omo
 Tau Ito-yavuha wayahina. Dewaia habuhabui
 wahuma imamaei, kadu dewaia habuhabui
 tanopia imamaei ivin'-omo Tau Ito-yavuha
 wayahina. Dewaia tupwai kadudueyei, kadu
 dewaia tupwai hivahivai. Aituhu pai veimea,
 o kadi bagibagi, o kadi tau veimea, akanai
 tauna habuhabui vevewanei, kadu habuhabui
 imamaei iuna tauna ya nuanua deina. 17 Tuta
 naona wayahina, tutana dewa habuhabuna
 eha ita-mamae, akanai Tau Ito-yavuha mamae.
 Ka munia, dewaia habuhabuna ai vevewana
 ana tuta vin'-omo. Ka tuta ataina wayahina
 dewa habuhabuna imamaei iuna tauna ya
 nuanua deina, ka ya bagibagi ana pata dewa
 habuhabuna tana-ipwei imamaei.✠ 18 Ka tauna
 ekalesia unununa, ka ekalesia tauna ininina.
 Aituhu tauna eha, itoka yawaika eha. Tauna
 onoto naona anigea mini-havine. Wayahina,
 tauna dewana a pai vi-putu. Dewaia habuhabui
 ivin'-omo deina, iuna Yaubada ya nuanua Tau
 Ito-yavuha ana wava tomotau habuhabui ai wava

✠ 1:13: Luk 22:53; Epe 2:2. ✠ 1:14: Epe 1:7. ✠ 1:15: 2Ko
 4:4; Ioni 1:18. ✠ 1:17: Ioni 1:1; 8:58.

vane-tawaneî akanai. ✧ ¹⁹ Dewana akanai deina, iuna Yaubada dewa-haiawa tauna bagibagina kadu didigana Natuna nihenina imamaei, ka vi-nau-vi-anai, e tomotau idudueyei. ✧ ²⁰ Ka aituhu avi havia tanopia Yaubada inau-haviei, o kadi avi havia wahuma Yaubada inau-haviei, tuta nonova wayahina a itoava tuta ataina wayahina, akanai Yaubada ya nuanua tauî habuhabui imavi-havine ivi-yaiana. Wayahina, tauna ya nuanua Natuna nua gomagomanina ma'-vavaha vevewaneî ya paisewa tanopia wayahina. Ka tutana Iesu dayahina taina iopu ai nahenahea, akanai Yaubada tauna a havia habuhabui nua-piahi. ✧

²¹ Tuta nonova wayahina, itomi bana mamananina Yaubada wayahina umamaei, iuna kadu itomi Yaubada a havia tupwai. Tuta-nana wayahina yami dewa goyogoyona, kadu nuami nihenina Yaubada ya nuanua uvihahaiei. ✧ ²² Kate ataina, Yaubada avaha nua-piahimi, kadu awaehemi umavi-havine tauna wayahina, uvi-yaiana. Dewana ana pata, iuna Tau Ito-yavuha tauna ininina awaehi aniga wayahika. Ka dewana a pai mini ananina vivane itoka aka pata kavi-tau ahihikata Yaubada matana deina. Yaka dewa goyona a ini-yauyau habuhabuna avaha iakwa, ka tuta ataina wayahina eha aitam koiaka ana pata n'-apa-goyogoyoeka Yaubada matana. ✧

²³ Wayahina, aituhu itomi yami vitumahana

✧ **1:18:** Epe 1:22-23; Dew 26:23; SiV 1:5. ✧ **1:19:** Kol 2:9.

✧ **1:20:** Epe 1:10. ✧ **1:21:** Rom 5:10; Epe 2:12. ✧ **1:22:** Epe 5:27; Rom 5:10.

unua-vi-anai, ka aituhu yami vitumahana bagibagina kadu toyoina, ka aituhu Yaubada ya vona-dabadaba wayahimi Vaneana Ahiahina nihenina unuanuani, ka aituhu eha dewa goyona wayahina umavina, akanai yawaimi ividoha Yaubada ya nuanua wayahimi deina. Ka avaha Vaneana Ahiahina unononi. Ika, tomotau habuhabui tanopia inonononi, ka kadu yauke, Paulo, avaha avi-tau paisewa Vaneana Ahiahina wayahina.

²⁴ Tuta ataina wayahina tupwai tomotau ivitavitau, ka inahe avaniahei. Kate au pata inahe-naia nihenina adewa-haiawa. Iuna avi viha avaniahei, akanai ahidahida itomi yami vitumahana ana-ivaitei. Tutana Tau Ito-yavuha tanopia mamaei, tauna inahe habuhabui vaniahei. Ka avaha anamanei tauna ana inahe tupwai itupwa imamaei kadu ipotapotau. Wayahina, apaina Yaubada inaheia ininiu vi-nau-vi-anai tau ekalesia wayahi, tau vivane Tau Ito-yavuha ininina. ²⁵ Yauke taua avaha avi-tau paisewa tau ekalesia wayahi, iuna Yaubada honeu, e veimeyeu paisewana adedewei. Ka tauna ya nuanua yana vona habuhabui aviwavenemi. Eha ya nuanua aviwavenemi tupwana. Eha-ohota. Tauna ya nuanua vona habuhabuna unononi.✧

²⁶ Tuta nonova wayahina Yaubada eha tauna ya vi-nua-hauhau ta-wae, kate hivehivei. Ka tuta ataina wayahina, tauna avaha ya vi-nua-hauhau si-vin'-omanei kan'-anamanei Vaneana Ahiahina nihenina. Ka tau ekalesia-hoi avaha vaneana ivitumahanei.✧ ²⁷ Yaubada ya dewana iuna ya nu-

✧ **1:25:** Epe 3:2, 7-8. ✧ **1:26:** Rom 16:25-26; Epe 3:5, 9.

anua kadu itomi eha me Iudea ya vi-nua-hauhau hivahivana unononi, un'-anamanei. Ka ya vi-nua-hauhau hivahivana taina. Yaubada ya nuanua Tau Ito-yavuha yawayawaina nihenimia mamaei. Wayahina, dewana an' anamana apaina Yaubada tauna didigana vo-patami uvaniahei, vivane didigami. ²⁸ Wayahina, Tau Ito-yavuha ahaehaeyei. Ka yama nua-uya habuhabuna wayahina tomotau habuhabui aviwavenei kadu anau-vi-avini. Iuna yama nuanua aitamoata aitamoata wayahia ivi-onoto anani o kadi ivi-vavine anani Tau Ito-yavuha nihenina. Na-iakwa, aitamoata aitamoata wayahia aomanei Yaubada matana wayahina. ²⁹ Ka paisewana paisewa ani-vainena. Wayahina, yauke abebewewa, ka ahidahida, kadu avitapewa ananina paisewana adedewei. Ka Tau Ito-yavuha ivaiteu, ka tauna ya bagibagi veneu, e paisewana wayahina au pata.*

2

Paulo Ya Paisewa Ekalesia Wayahina

¹ Yauke yau nuanua yau bebewa ananina wayahimi kadu yau bebewa ananina tau ekalesia meagai Laodisea wayahi un'-anamanei. Ka aituhu aviyaivia eha nui kata-vi-vaniaha, akanai yauke abebewewa ananina tau wayahi aitamoata deina. ² Yau pai mini ananina tau ekalesia nuai avo-vi-vatui kadu yau nuanua tau habuhabui idewa-vidovidohei. Iuna, aituhu idedewei deina, akanai ai pata

* **1:29:** Epe 3:7, 20; Pili 4:13.

nua-uya habuhabuna inua-hau-yehai. Ka nua-uyana eta-naoei nua-uya hivahivana Yaubada wayahina inua-hau, ka nua-uyana vivane Tau Ito-yavuha. ³ Iuna Tau Ito-yavuha nihenina nua-uya ananina hivahivana kadu anamana habuhabuna hivahivana imamaei.✧

⁴ Vonana avonevonemi, iuna avaha anamanei apaina tau vitupu iomomo, ka idewa-dadani in'-ana-dibidibiemi inonomi. Ka eha yau nuanua yai vitupu uvitumahane.✧ ⁵ Akanai, matakaia eha aka pata kadudueyemi, kate nua-aka wayahina kavi-yoko aitamoata. Wayahina, avonemi, yawaimi tunutunuhina kadu yami vitumahana toyoina Tau Ito-yavuha wayahina ivo-vi-dewa-haiawiu.✧

⁶ Tau Ito-yavuha Iesu uawaehei tauna Kauvea, iuna uvitumahanei. Wayahina, nau-wawanimi yami vitumahana wayahina tauna nihenina umamaei. ⁷ Eha pai mini a pai vi-putu yaka vitumahana wayahina unua-pania. Ka kadu nau-wawanimi yami vitumahana natanata, e uvi-tau ekalesia ananiami. Viwavene-nana avaha uanamanei. Ka kadu itomi nau-wawanimi yami nau-kaiwa Yaubada wayahina na-ito-iwahi.✧

⁸ Udune-vivinimi. Iuna tau viwavenena tupwai yai nuanua vona awakabina wayahina kadu vona-vitupu wayahina nuami ivo-vinei, e yai vitupu uvitumahanei. Taui yai nua-uyana awakabina vin'-omo tomotau yai dewa tutuai wayahia, kadu tanopi taina a pai mini ananina wayahia. Eha ita-vin'-omo Tau Ito-yavuha

✧ **2:3:** 1Ko 1:24, 30. ✧ **2:4:** Rom 16:18. ✧ **2:5:** 1Ko 5:3.

✧ **2:7:** Epe 3:17.

wayahina. ⁹ Tanopi a nua-uyana kavihahaiei, iuna onoto aitamoata, Tau Ito-yavuha, nua-uyana vane-tawanei. Ka avi dewa ahihi-vainena Yaubada wayahina imamaei, akanai Tau Ito-yavuha nihenina dewaia imamaei, ka tauna avaha vi-tomotau itoka tomotau deina.✧ ¹⁰ Ka itomi avaha dewaia ahihi-vainena uvaniahei, iuna avaha Tau Ito-yavuha uvaniahei. Tauna tau bagibagi habuhabui bagibagi-tawanei, kadu tauna tau veimea habuhabui ai tau veimea.✧

¹¹ Ka kadu tauna nihenina itomi yami aidaba uvaniahei. Me Iudea yai aidaba inini idabed-abei, ka tupwana iupwa-ohoi, ihaponei. Ka tuta nonova wayahina aidabana an' anamana taui Yaubada ya tomotau. Kate itomi yami aidaba tunina. Tau Ito-yavuha nuami goyona upwa-ohoi, kadu haponei. Ka ataina nuami vovouna an' anamana itomi Yaubada ya tomotau deina.✧

¹² Ka tuta ataina wayahina itomi yawaimi tauna yawaina aitamoata deina. Iuna tuta nonova wayahina tauna aniga, ka tomotau tau matena itavuni. Ka tutana itomi ami bapitaiso uvaniahei, dewana an' anamana avaha uaniga, ka avaha itavunimi daudau nihenina deina. Kadu tuta nonova wayahina Yaubada tauna ya bagibagi wayahina yaka Tau Ito-yavuha si-vi-mini-havinei anigea. Ka tuta ataina wayahina, itomi Yaubada ya bagibagi uvitumahanei. Wayahina, avaha Tau Ito-yavuha nui umamaei.✧ ¹³ Ika, tuta nonova wayahina, itomi tau aninigai deina, iuna yami dewa goyona vunuvunumi, ka nau-vi-anigimi

✧ **2:9:** Ioni 1:14, 16. ✧ **2:10:** Epe 1:21-22. ✧ **2:11:** Rom 2:29.

✧ **2:12:** Rom 6:4.

deina. Ka kadu tuta-nana wayahina, itomi nuami tutuaina goyona, ka eha yami aidaba deina. Eha ami pata yawai-vavaha uta-vaniahe. Kate tuta-nana wayahina Yaubada ya nuanua Tau Ito-yavuha nui yawaina ahiahina uvani-
 ahei. Wayahina, Yaubada yami dewa goyona habuhabui nua-piahi-neiei.✧ ¹⁴ Tutana Tau Ito-yavuha aniga, akanai Yaubada Mosese ya veimea kweui. Veimeana nihenina veimea tunina tunina imamaei, ka veimea-naia habuhabui yaka dewa aitamoata aitamoata iapa-goyogoyoei, aka havia deina. Wayahina, Yaubada Mosese ya veimea epa-yavunei, ka kadu ai nahenahea tutu-pwatei, tomotau Tau Ito-yavuha ai nahenahea itutu-pwatei deina.✧ ¹⁵ Ka tutana Tau Ito-yavuha aniga ai nahenahea, tauna tau bagibagi goyogoyoi kadu tau veimea goyogoyoi papani wahuma imamaei vi-peui, kadu tauna yai bagibagi epa-yavunei, e tauna ai ini-yauyau vo-vi-natei me wahuma mataia deina.^a

¹⁶ Wayahina, aituhu tupwai tomotau inau-yanahimi, ka aituhu iapa-goyogoyoemi, iuna veimea tutuaina utana-bwegebwegei, akanai eha nau-wawanimi yai vonana unononi.

✧ **2:13:** Epe 2:1, 4-5. ✧ **2:14:** Epe 2:14-16; 1Pi 2:24.

a 2:15: Tutana tomotau Tau Ito-yavuha itutu-pwatei, naona tauna ana kwama ikaki-yavunei, vivane a ini-yauyau ivo-vi-natei deina. Kate yaka Tau Ito-yavuha yan' aniga wayahina, tauna nua goyogoyoi yai bagibagi epa-yavunei o kaki-yavunei aitamoata deina. Tuta nonova wayahina a itoava tuta-nana wayahina nua-naia itoka tomotau iapa-goyogoyoeka iuna yaka dewa goyona, ka yai bagibagi-nana vin'-omo Mosese ya veimea wayahina. Ka avaha Yaubada Mosese ya veimeana kweui, akanai nua-naia yai bagibagi iakwa.

Veimea-naia tutuaina aniani tupwai ivito-potei, ka pai nim tupwai ivito-potei, ka kadu me Iudea yawai iveimeyei tonei tunina tunina wayahia, o kadi wahava vovouna a tonei wayahina, o auyewa tapanono a vito-pota tunina tunina wayahia.✧ ¹⁷ Dewaia habuhabui dewa-hoia wahuma imamaei idewa-v¹-iune-kavokavovoi. Kate ataina tuta wayahina itoka tau ekalesia avaha dewa-hoia kavaniahei Tau Ito-yavuha nihenina.✧ ¹⁸ Tupwai tomotau iapa-goyogoyoemi inuanua Mosese ya veimea ivi-munie, ka inuanua ivane-tawanemi deina. Ka kadu inuanua aituhu veimea aitamoata aitamoata ivi-munie, dewaia yai nua-opu viwavenemi. Kate tau i inua-opu-wayohe deina. Tau kadu anelose iawa-davedavei. Ka eha nau-wawanimi yai dewaia tutuaina uvi-munie. Aituhu uvi-munie, apaina uvenau-panipani, ka tuta pai nau-yehata wayahina itomi awakabimi. Tau viwavene-naia yai dune kadu yai ava inau-manamanaiei, kadu nuai tanopi wayahina inuanua, ka dewaia wayahia inua-vane, kate dewaia eha aitam aviani. ¹⁹ Tau eha ita-tubo itoka tau ekalesia Ununuka wayahina. Ekalesia Tau Ito-yavuha ininina deina, ka ininina aitamoata nihenina hutana habuhabuna ai pai tubo mamaei, teuna deina. Ka onoto ininina natanata Yaubada ya nuanua deina. Ka ekalesia ana pata natanata, iuna Yaubada ya bagibagi vo-vi-natei deinake.✧

²⁰ Tutana Tau Ito-yavuha uvitumahanei, akanai tauna nui uaniga tanopi taina ana dewa wayahi.

✧ **2:16:** Rom 14:1-13. ✧ **2:17:** Ebe 8:5. ✧ **2:19:** Epe 2:21; 4:16.

Wayahina, aviani iuna uawaehemi tanopi a veimea uvi-ateteyei, tau ma' tanopi yai dewa deina?✧ ²¹ Veimeaia ivoneka, “Eha upoy'-avini. Eha uam-dadani. Eha uvo-dadani.” ²² Tuta eha ani-hoina na-iakwa wayahina, e veimeaia habuhabui ina-iakwa. Iuna habuhabui ivin'-omo tomotau yai veimea wayahia, o kadi tomotau yai viwavenena wayahia.✧ ²³ Vona ahiahina, veimeaia ai dune nua-uya ana dune deina. Kate veimeaia eha ai pata ina-ivaiteka aka heta ininika kaveimeye. Iuna avi awa-dava kadedewei iuna iveimeyeka deina, akanai awa-dava-nana awakabina. Ka avi nua-opu kadedewei iuna iveimeyeka deina, akanai nua-opu-nana nua-opu-wayohe. Ka avi dewa manimaninina ininika wayahia kadedewei iuna iveimeyeka munia kavidoha deina, dewaia iaihanua. Eha ai pata ina-ivaiteka dewa goyona kavihahaie.

3

Yawai Vovouna Tau Ito-yavuha Nihenina

¹ Tau Ito-yavuha avaha mini-havine anigea, ka itomi tauna nihenina, umamaei ka kadu itomi avaha uvane wahuma deina. Wayahina, nau-wawanimi unuanua dewaia wahuma imamaei wayahi, iuna Tau Ito-yavuha tenoke manuna Yaubada ateina, ka tenoke wayahina dewa habuhabuna veimeyei.✧ ² Ika, nau-wawanimi unuanua dewaia wahuma, ka eha dewaia baina tanopia wayahi.✧ ³ Iuna baina tanopia avaha

✧ **2:20:** Gal 4:3, 9; 1Ti 4:3. ✧ **2:22:** Mat 15:9. ✧ **3:1:** Mar 12:36; 16:19; Epe 1:20. ✧ **3:2:** Mat 6:33.

uaniga, ka tuta ataina wayahina Tau Ito-yavuha nui yawaimi-hoina hivahivana Yaubada nihenina. ⁴ Tau Ito-yavuha vivane yawaimi, ka avi tuta tauna na-mavi-havine kadudueyei, akanai kadu itomi tauna nui didigana nihenina kadudueyemi.

⁵ Wayahina, avi dewa yawaimi tanopia wayahina itupwa imamaei a itoava ataina wayahina, nau-wawanimi dewaia unau-vi-anigi. Ka dewaia vivane kenene, ka dewa gawagawami, ka nuanua bagibagina kenene wayahina, ka nuanua dewa goyona udedewei, ka kadu gugua a nua-tania. Ka aituhu aviyaivia gugua inua-tania, tau itupwana wayahina iaiwaodu deina.✧

⁶ Dewaia vivane iuna tomotau ai dewa-yaiyai omomo Yaubada wayahina. ⁷ Tuta nonova wayahina, tutana eha Tau Ito-yavuha ut^l-anamane, akanai kadu itomi dewaia udedewei yawaimi tutuaina nihenina.

⁸ Kate tuta ataina wayahina, nau-wawanimi dewaia uni-tawanei. Ka nau-wawanimi kadu mani dewa uni-tawanei, vivane nua-goyo, ka nau-nikonikoi, ka dewa manimaninina, ka apa-goyogoyo, ka kadu vona gawagawamina awamia.✧ ⁹ Eha wayahimia uvitupu, iuna avaha yawaimi tutuaina uboui, tomotau tau ai kwama gawagawami iboui deina.✧ ¹⁰ Ka avaha yawaimi vovouna uweteni. Ka Yaubada yawaimina vovouna vo-vi-vovoui ya nua-uya wayahina, e itomi yawaimina vovouna ana dune yaka Tau Vevewana ana dune deina.✧

¹¹ Yawaika vovouna kavanjahei nuaka vovouna nihenina,

✧ **3:5:** Rom 6:6, 11; Epe 4:19; 5:3-6. ✧ **3:8:** Epe 4:25-29; 5:4.

✧ **3:9:** Epe 4:22, 25. ✧ **3:10:** Epe 4:24.

ka nuaka vovouna Tau Ito-yavuha nihenina mamaei. Wayahina, yawaika vovouna nihenina eha ana pata me Girisi o me Iudea kavaniahe, kadu eha ana pata tau i yai aidaba o tau i eha yai aidaba kavaniahe, kadu eha ana pata onoto udana o me Sikitia kavaniahe, kadu eha ana pata tau paisewa-kavokavovo o tauna eha a veimea kavaniahe. Eha. Yawaika vovouna nihenina Tau Ito-yavuha ana heta mamaei, kadu Tau Ito-yavuha ana noe.✧

¹² Yaubada avaha vi-nua-dadanemi taumi tauna ya tomotau ahihimiata, ka tauna dewa-vidovidohemi. Wayahina, nau-wawanimi dewaia vovouna uweteweteni kwama vovouna deina. Ka dewaia vivane ate-nuanuai, ka dewa ahiahina, ka nua-opu, ka dewa bigana, ka kadu toha-vi-anai.✧ ¹³ Nau-wawanimi aitamoata aitamoata wayahimia avi dewa wayahina ami niam ihanua, akanai tauna wayahina utoha-vi-anaimi, ka kadu avi dewa goyona tauna dedewei wayahimia, akanai unua-piahi-neiei. Nau-wawanimi vavaneimi yai dewa goyona wayahimia unua-piahi, Kauvea yami dewa goyona tauna wayahina nua-piahi deinake.✧ ¹⁴ Ka aituhu dewaia ahiahina habuhabuna udedewei, akanai uvidoha deina. Ka nau-wawanimi dewaia habuhabui hetaia kadu aitam dewa uweteweteni, kwama deina. Ka dewana vivane dewa-vidovidoha. Iuna dewa-vidovidoha ana pata mani dewa ahiahina na-ito-ipwei manawa deina, ka itava aitamoata vevewanei deina. Ka Yaubada ya nuanua tau

✧ **3:11:** Gal 3:28. ✧ **3:12:** 1Pi 2:9. ✧ **3:13:** Epe 4:2, 32.

ekalesia habuhabumi uvi-ekalesia aitamoata, ka dewa-vidovidoha ana pata na-ito-ipwami itava aitamoata nihenina deina.✠

¹⁵ Ka nau-wawanimi nua gomagomanina Tau Ito-yavuha wayahina un'-awaehei nuami veimeyei. Iuna aitamoata aitamoata wayahimia Tau Ito-yavuha ininina hutana aitamoata, ka tauna honemi nua gomagomanina nihenina umamaei. Ka kadu nau-wawanimi tuta tuta wayahina Yaubada unau-kaiwei.✠ ¹⁶ Ka nau-wawanimi un'-awaehei Tau Ito-yavuha yana vona itomi yawaimi na-nau-vi-anai. Ka nua-uyana wayahina uviwavenemi kadu unau-vi-avinimi, ka nau-kaiwa Yaubada wayahina nuami nihenina nau-mahemahe, ka ahe Kauvea wayahina, ka ahe nuaka ina-ivaitei uahehahe.✠ ¹⁷ Ka aviani udedewei, aituhu vona wayahina o kadi dewa wayahina, akanai nau-wawanimi dewa aitamoata aitamoata udedewei Kauvea Iesu a wavea wayahina, ka Amaka Yaubada unau-kaiwei Iesu wayahina deina.✠

Tau Ekalesia Yai Dewa Yoko Nihenia

¹⁸ Itomi tau tavine vaivinemi nau-wawanimi yami nua-opu wayahina yami onoto uvi-ateteyei, iuna Kauvea ya nuanua wayahimi deina.✠

¹⁹ Ka itomi tau tavine onotomi nau-wawanimi yami vavine udewa-vidovidohi, ka eha yami dewa manimaninina wayahia.✠

²⁰ Ka itomi yaheyahe nau-wawanimi amami ka ayomi uvi-ateteyei dewa habuhabuna wayahina.

✠ **3:14:** Rom 13:8-10. ✠ **3:15:** Pili 4:7; 1Ko 12:27; Epe 4:4.

✠ **3:16:** Epe 5:19. ✠ **3:17:** 1Ko 10:31; Epe 5:20. ✠ **3:18:** Epe

5:22. ✠ **3:19:** Epe 5:25.

Iuna aituhu udedewei deina, yami dewana wayahia Kauvea uvo-vi-dewa-haiawi.✠

²¹ Ka itomi amama, eha yami dewa wayahina natunatumi uvo-vi-upu-tonetonene, inua-goyo. Aituhu udedewei deina, tau yai ate-vatu ivo-haini, ka kadu tau nuai iopu-vaine.✠

²² Ka itomi tau paisewa-kavokavovo nau-wawanimi ami tau veimea tanopia uvi-ateteyei dewa habuhabuna wayahina. Aituhu idudueyemi, o aituhu eha idudueyemi, akanai, itomi nau-wawanimi yami dewa tunutunuhina tuta habuhabuna wayahina. Tupwai tuta dewa ahiahina udedewei iuna yami nuanua tau yami dewa ahiahina idudueyeyei, e munia yami paisewa ivo-vi-meani wayahimi. Kate avonemi, nau-wawanimi yaka Kauvea wayahina unuanua, ka nuami hadahadanina wayahina yami paisewa habuhabuna udedewei, e Kauvea wayahina udewa-didiguna deina.✠

²³ Ka kadu aituhu aviani udedewei, akanai nau-wawanimi yami bagibagi habuhabuna wayahina kadu yami nua-uya habuhabuna wayahina udedewei, yaka Kauvea wayahina upaipaisewa deinake, ka eha tomotau wayahia.

²⁴ Iuna avaha uanamanei apaina yami paisewa a nau-pata uvaniahei Kauvea wayahina, vivane tauna yana gabu uvaniahei. Wayahina, itomi vivane tau paisewa Kauvea Tau Ito-yavuha wayahina. ²⁵ Ka aituhu aviyaivia dewa goyona idedewei, apaina dewa-yaiyai ivaniahei

✠ **3:20:** Epe 6:1. ✠ **3:21:** Epe 6:4. ✠ **3:22:** Epe 6:5-8.

dewaia wayahi. Ka eha aitam koiaka ana pata dewa-yaiyai-nana na-novo-tawane. Eha aitam.✧

4

¹ Ka itomi tau veimea nau-wawanimi yami dewa yami tau paisewa-kavokavovo wayahi tunutunuhina kadu ahiahina ana noe. Iuna avaha uanamanei kadu itomi ami tau veimea mamaei, vivane Kauvea wahuma.✧

Tau Ekalesia Yai Pai Viama Wayahina

² Ka habuhabumi nau-wawanimi tuta habuhabuna wayahina kadu dewa habuhabuna wayahina uviama. Ka avi tuta uviama, uvidoha aituhu umai-dune-vivinimi kadu nuami nihenina unau-kaiwa.✧

³ Ka yama nuanua kadu wayahiai Yaubada uviamei tauna aitam etawana na-waei yama nau-wahe wayahina. Iuna itoai yama nuanua Tau Ito-yavuha vaneana hivahivana ahaeyei tomotau wayahia eha aitam tuta wayahina ita-nononi. Ka tuta ataina wayahina manua yohona nihenina amamaei, iuna apaipaisewa deinake. Kate Yaubada a havia iyohoni manawa kainumu wayahina.✧

⁴ Ka yau nuanua uviama wayahiu Vaneana Ahiahina anaunau-waheyei kadu avo-vi-mahetei nau-wawaniu adedewei deina.

Mani Dewa Tau Ekalesia Wayahi

⁵ Ka itomi tau ekalesia nau-wawanimi nua-uya wayahina yami dewa uvi-nua-dadani kadu udedewei tomotau ekalesia upuna imamaei

✧ 3:25: Rom 2:11. ✧ 4:1: Epe 6:9. ✧ 4:2: Epe 6:18; Pili 4:6.

✧ 4:3: Rom 15:30; Epe 6:19.

wayahia. Ka avi tuta tau i yami dewa idudueyei, nau-wawanimi nua-uia wayahina udedewei.✠

⁶ Ka aituhu avi tuta uaipuiupu, nau-wawanimi am-venena awawaehina wayahina una-ipupu. Ka aituhu ami pata, Yaubada yana vona utotohi yami vona nihenina. Ka ami pata tomotau habuhabui yai vi-tanai uvona-nau-patai ahiahina deinake.✠

Paulo Ya Nau-kapoi Me Kolose Wayahia

⁷ Yaiiau, avi tuta tepakaia wayahina Tikikusi na-vaniahami, tauna vaneau habuhabuna na-mataedami. Tauna adewa-vidovidohei, kadu tauna nui apaipaisewa Kauvea wayahina, ka tauna ya paisewana paipaisewei tunuhina.✠

⁸ Tauna avi-tunei omomo wayahimia iuna yau pai mini naona itomi vaneau habuhabuna unononi, un'-anamanei. Ka yau pai mini v'-inuana tauna vo-vi-vatumi.✠ ⁹ Ka tauna kadu aitam onoto ana wava Onesimo nui iomomo wayahimia. Onesimo vaneika aitam, ka adewa-vidovidohei. Tauna Yaubada ya nuanua vi-ateteyei tunutunuhina, ka tauna ya meagai vivane Kolose. Tau i ainuai ai pata dewa habuhabuna ivin'-omo baina imataedami.✠

¹⁰ Yaiiau, vaneika ana wava Arisitakusi nui baina manua yohona nihenina amamaei. Ka tauna ya nau-kaiwa va-tawanei omomo wayahimia. Ka Banabasi vaneina ana wava Marika, tauna kadu ya nau-kaiwa va-tawanei omomo wayahimia. (Avaha ami veimea Marika wayahina uvaniahehi. Aituhu tauna na-omo

✠ **4:5:** Epe 5:15-16. ✠ **4:6:** Epe 4:29; 1Pi 3:15. ✠ **4:7:** Epe 6:21. ✠ **4:8:** Epe 6:22. ✠ **4:9:** Pile 10-12.

wayahimia, akanai unau-kaiwei.)[☆] ¹¹ Ka kadu aitam onoto ana wava Iesu baina mamaei, ka tomotau ivi-wahani Iusitusi. Tauna kadu ya nau-kaiwa va-tawanei omomo wayahimia.

Baina wayahiu me Iudea-naia aitonu imamaei, vivane Arisitakusi, ka Marika, ka kadu Iusitusi. Tau ai heta Yaubada ya pai veimea wayahina yauke nui apaipaisewa, ka tau i yau etawana ivo-vi-meani.

¹² Epapirasi kadu aitam onoto itomi wayahimia, ka tauna Tau Ito-yavuha Iesu ya tau paisewa-kavokavovo aitam. Tauna kadu ya nau-kaiwa va-tawanei omomo wayahimia. Tuta habuhabuna wayahina tauna bebebewa ananina ya viama nihenina vivane Yaubada na-ivaitemi umimini toyoina ka kadu tauna viama Yaubada ya nuanua habuhabuna wayahimi uvi-ateteyei, e ononotoi anani yai nua-uya uvaniahei deina, ka eha yami vitumahana wayahina uva-hamwahamwana.[☆] ¹³ Yauke taua, Paulo, au pata ahaeyemi Epapirasi ya paisewa itomi wayahimi kadu ya paisewa tau ekalesia meagai Laodisea wayahi kadu meagai Ierapolisi wayahi vivane paisewa toyoina.

¹⁴ Ama niai dokita^V Luke kadu ya nau-kaiwa va-tawanei omomo wayahimia. Ka kadue Demasi nau-kaiwemi deinake.

¹⁵ Yaiau, yau nuanua tau ekalesia meagai Laodisea imamaei unau-kaiwei wayahiu. Kadu yau nuanua Nimpia kadu tau ekalesia habuhabui

[☆] **4:10:** Dew 12:12; 15:37-39; 13:13; 2Ti 4:11. [☆] **4:12:** Kol 1:7; Pile 23-24.

vavinena yai manua nihenina inau-hohona unau-kaiwei wayahiu.

¹⁶ Ka avaha leta taina uaiavi iakwa un'-anamane-yehai, aveimeyemi meagai Laodisea a tau ekalesia habuhabui leta taina inononi. Kadu yau nuanua itomi tau i yai leta una-iavi un'-anamanei aitamoata deina.

¹⁷ Arikipusi uvonei, una-vona, “Avi paisewa avaha evi-putu Kauvea wayahina, akanai nau-wawanim paisewana enau-yehai.”✧

¹⁸ Yauke, Paulo, pai nau-kapoi taina wayahimia nimaua aginumi udueyei.

Unuanuani baina yohoyohoni amamaei, wayahina, uviama wayahiu.

Yau nuanua am-venena awawaehina uvania-hei. Kapoi.

Ana pata deina.

Yauke Paulo✧

Awaeha Vovouna Minaveha Movia
The New Testament in the Minaveha Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Minaveha long Niugini
copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Minaveha

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

b67aeef-7e9d-566a-9ff5-cb22ab7e2ea4